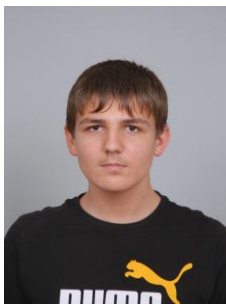

ЕВРОПЕЙСКА ОЛИМПИАДА ПО СТАТИСТИКА 2025

Сравнение на регионите на България с
Румъния, Унгария и Латвия по ключови
икономически и демографски показатели

Членове на отбора:

Янислав Гърков
9. клас

Петър Петров
9. клас

Красимир Папазов
9. клас

ОТБОР: DREAM_TEAM Категория Б

Мото:

«Данните говорят, а ние
ги разбираме!»

Ментор

Милена
Гълъбинова

Цели, методи и средства на изследването

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

- ☐ 1. Да се сравни населението и гъстотата на населението за България и избраните държави (2021)
- ☐ 2. Да се анализира БВП на човек и регионалните разлики в икономическото развитие (2021)
- ☐ 3. Да се разгледа развитието на градските, междинните и селските региони (2021)
- ☐ 4. Да се направи обобщение на всички регионални различия и да се анализира икономическото неравенство (2021)
- ☐ 5. Да се дадат заключения и препоръки за развитието на България (2021)

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да се анализират и сравнят икономическите и демографските различия между България и три други държави от ЕС (Румъния, Унгария и Латвия), като се разгледат градските, междинните и селските региони (2021)

МОТИВАЦИЯ ЗА ИЗБОР НА ТЕМАТА:

- България често е сравнявана с Румъния и Унгария по икономически показатели.
- Латвия е избрана като пример за държава със сходен размер и брой население, но различен икономически модел.
- Данните ще покажат къде България изостава и къде има потенциал за развитие.

МЕТОДИ И СРЕДСТВА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО:

- Анализ на статистически данни от таблицата
- Графично представяне чрез диаграми и инфографики
- Сравнителен анализ на регионалните различия
- Изводи и предложения за подобряване на регионалното развитие

Използвани програми:

Excel, Power Point

Източници:

НСИ България,
Евростат

Население и гъстота на населението в България, Румъния, Унгария и Латвия (2021)

Анализ:

Румъния е страната с най-голямо население (**19.2 млн. души**), следвана от Унгария (**9.6 млн.**) и България (която има повече жители от Латвия, но значително по-малко **6.5 млн.**), ко от първите две. Латвия е с най-малко население – 1.89 млн. души.

По отношение на гъстотата на населението, Унгария има най-висока стойност (**103.8 д/кв. км**), което означава, че населението ѝ е по-концентрирано. Румъния също има сравнително висока гъстота (**80.5 д/кв. км**), докато България е с **58.9 д/кв. км**, което е значително по-малко от първите две, но доста повече от Латвия. Латвия има най-разпръснато население с най-ниска гъстота – **29.3 д/кв. км**.

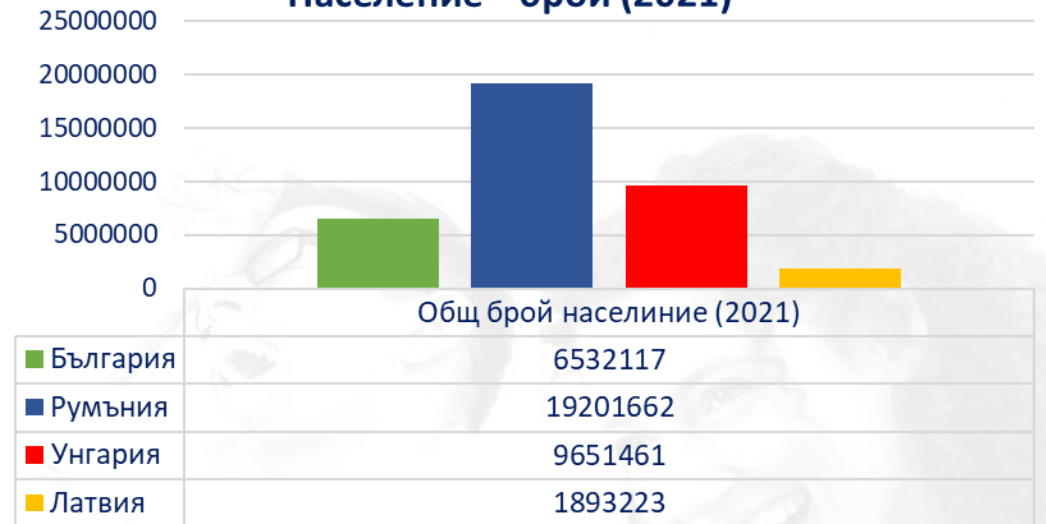
Изводи:

България има сравнително ниска гъстота на населението спрямо Унгария, но е по-близо до Румъния и Латвия.

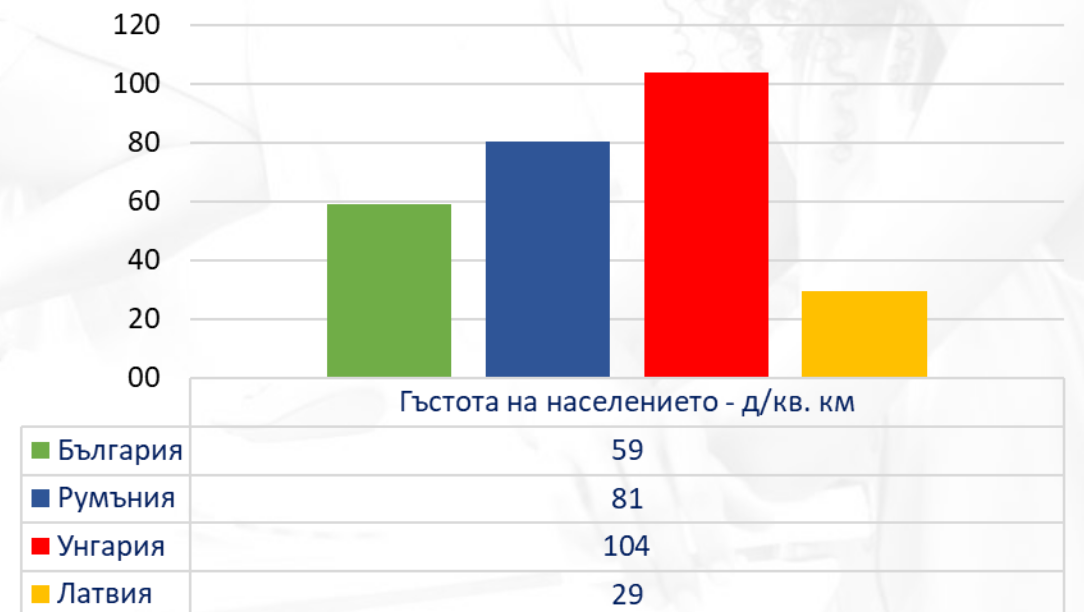
Разпределението на населението е неравномерно – по-голямата част от него е концентрирана в няколко големи града.

България се отличава с по-голям дял от населението, живеещо в селски райони, което може да бъде предизвикателство за икономическото развитие.

Население - брой (2021)

Гъстота на населението - д/кв. км (2021)

БВП на човек

Анализ:

Латвия има най-висок БВП на човек – **17 592 евро**, което показва по-висока икономическа производителност в сравнение с останалите държави.

Унгария е на второ място с **15 952 евро**, което също показва добро икономическо развитие. Румъния има **12 575 евро**, което е повече от България, но изостава от Латвия и Унгария.

България има най-нисък БВП на човек – **10 879 евро**, което показва по-слабо икономическо развитие в сравнение с останалите три държави.

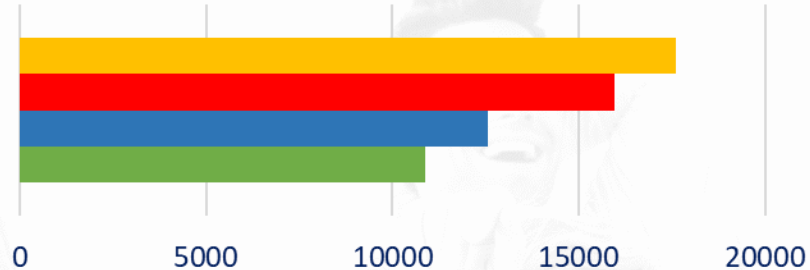
Изводи:

България има най-нисък БВП на човек сред разглежданите държави.

Икономическата разлика спрямо Унгария и Латвия е значителна, което показва, че страната изостава по отношение на продуктивността и инвестициите.

Разликата с Румъния е по-малка, но все пак съществува тенденция на по-бързо икономическо развитие при северната ни съседка.

БВП на човек - евро (2021)

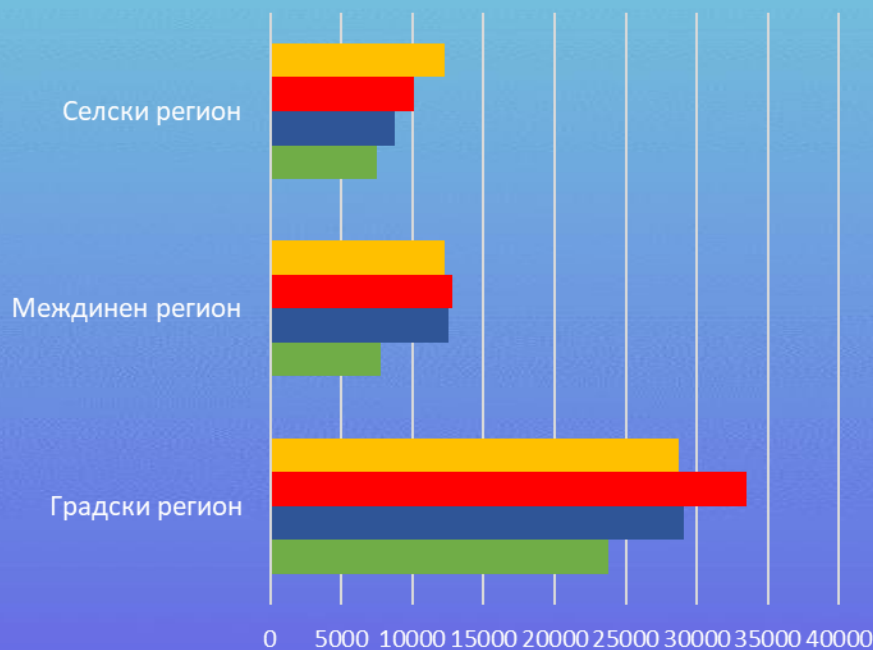
■ Латвия	17592
■ Унгария	15952
■ Румъния	12575
■ България	10879

Разлики между градските, междинните и селските региони в България, Румъния, Унгария и Латвия (2021)

Анализ:

Унгария има най-висок БВП на човек (33 519 евро), следвана от Латвия (28 719 евро) и Румъния (29 059 евро). България е с най-нисък БВП в градските райони (23 802 евро), което показва изоставане спрямо останалите държави. В междинните региони стойностите за Латвия (12 233 евро), Унгария (12 828 евро) и Румъния (12 568 евро) са сходни, докато България значително изостава с 7 803 евро, което показва слабост на икономиката извън градските центрове. В селските региони Латвия (12 266 евро) и Унгария (10 128 евро) имат сравнително висок БВП, докато Румъния е с по-ниска стойност (8 805 евро), но все пак по-висока от България. Страната ни е с най-нисък БВП в селските региони (7 509 евро), което показва сериозно икономическо изоставане.

БВП на човек по региони - евро
(2021)

	Градски регион	Междинен регион	Селски регион
Латвия	28719	12233	12266
Унгария	33519	12828	10128
Румъния	29059	12568	8805
България	23802	7803	7509

Изводи:

Градските региони във всички държави имат значително по-висок БВП от селските, но в България разликата е особено голяма.

В Унгария и Латвия икономическото развитие е по-равномерно разпределено между различните видове региони.

Българските селски райони са най-слабо развитите, което показва необходимост от целенасочена икономическа политика за тяхното стимулиране.

Междинни региони - ключът към балансираното развитие

Анализ:

В по-развитите страни, като Унгария и Латвия, междинните региони играят важна роля в икономиката, като имат по-голям дял както в населението, така и в БВП.

В България те имат най-нисък дял - **45%** от населението и 40% от БВП, което показва слабо икономическо развитие. В Румъния тези проценти са по-високи - 50% от населението и **48%** от БВП, но все още изостават спрямо Унгария и Латвия.

Унгария (**55%** от населението, **52%** от БВП) и Латвия (**60%** от населението, **58%** от БВП) имат най-добре развити междинни региони, които допринасят значително за икономическия баланс на страните.

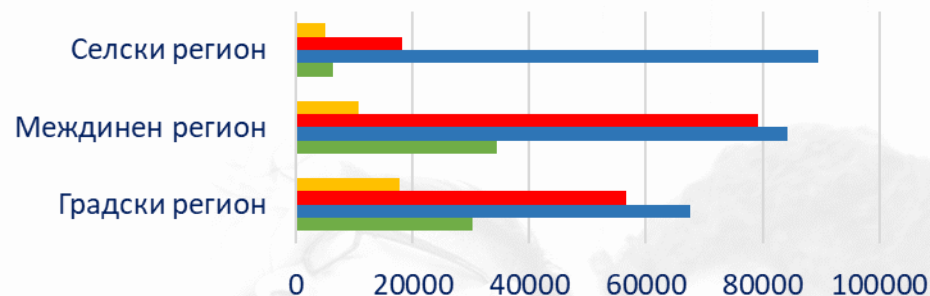
Изводи:

В развитите държави (като Унгария и Латвия) междинните региони играят важна роля за балансираното развитие.

В България междинните региони са недостатъчно развити и не успяват да служат като „мост“ между градските и селските региони.

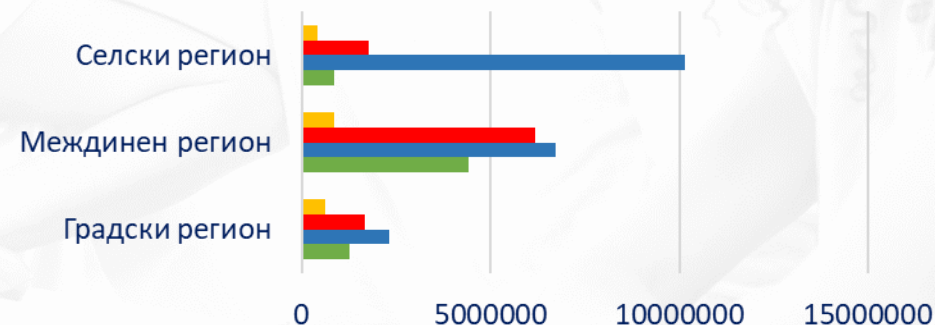
Необходимо е по-добро свързване между градовете и средните по големина населени места чрез инфраструктура и инвестиции.

БВП по региони - млн. евро (2021)

	Градски регион	Междинен регион	Селски регион
Латвия	17651,04	10614,28	5040,25
Унгария	56663,43	79205,49	18094,39
Румъния	67622,65	84381,12	89466,37
България	30258,6	34437,64	6363,9

Население по региони - брой (2021)

	Градски регион	Междинен регион	Селски регион
Латвия	614618	867686	410919
Унгария	1690503	6174335	1786623
Румъния	2327057	6714024	10160581
България	1271214	4413363	847540

Разпределение на териториите по региони в България, Румъния, Унгария и Латвия (2021)

Градски		Междинен		Селски
1,2%		76,7%		22,1%
0,8%		31,4%		67,8%
0,6%		71,8%		27,6%
0,5%		59,3%		40,2%

Изводи:

Румъния има най-голям дял селски територии, което показва силно изразена селскостопанска структура.

България и Унгария имат по-балансирано разпределение, но България има по-голям междинен регион, което предполага наличието на преходни зони между градските и селските райони.

Латвия е с най-малка територия като цяло, но с относително равномерно разпределение на селските и междинните региони.

Градските региони са значително по-малки от останалите категории, което е очаквано, тъй като урбанизираните територии са ограничени спрямо общата площ на държавите.

Анализ:

Градските региони заемат най-малък дял от територията във всички държави. Най-голяма площ заемат в Румъния (1804 км²), докато в Латвия (304 км²) са най-малките. България (1342 км²) е близо до Румъния, но значително над Унгария и Латвия.

Междинните региони са най-обширни в Румъния (74,927 км²), следвана от България (85,168 км²), Унгария (66,822 км²) и Латвия (38,290 км²). Това показва, че тези страни имат значителни територии със смесени характеристики (градско и селско население).

Селските региони са най-обширни в Румъния (161,667 км²), което е над 2 пъти повече от България (24,486 км²). България и Унгария имат сходни размери на селските региони, но Латвия има малко по-голям селски дял.

Заклучение:

Регионалните различия в България са по-големи в сравнение с Унгария, Латвия и Румъния. Селските и междинни региони не изпълняват ефективно своята роля, което води до икономическа изолация и демографски спад. България трябва да инвестира в периферните региони чрез инфраструктура, технологии и бизнес инициативи, като същевременно се възползва от международния опит за изграждане на по-балансирана регионална политика. Това е ключово за намаляване на неравенствата и постигане на устойчиво развитие.

Благодарим за вниманието!

Изводи

01

България изостава по икономически показатели спрямо Унгария, Латвия и дори Румъния.

02

Градските райони са основният двигател на икономиката, но селските региони са слабо развити.

03

Междинните региони в България не изпълняват достатъчно добре ролята си на преходна зона между селските и градските райони.

04

Необходимо е да се насърчат инвестиции и инфраструктурни проекти, за да се подобри баланса между различните региони.

05

Опитът на Унгария и Латвия може да бъде полезен модел за икономическо преструктуриране на България.

